

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 32 (1575) 1987 m. rugpjūčio 12

Melbourne

XXXII M E T A I

RUGPIŪTIS - KATALIKIŠKAI SPAUDAI

Lietuvos tikintieji nevengia kančios

Neatlaides religijos persekiojimas ir priešinimasis

Marksizmas - leninizmas yra tolia ideologija - religija, kuri greta savęs nepakenčia kitų religijų. Kova prieš religiją bei tikinčiuosius Sovietų Sąjungoje buvo vykdoma visą laiką, ji tęsiama ir šiuo metu. Per tą laiką buvo smarkiai palaužta stačiatikybė, kuri atrodė buvo neatkiriama suaugusi su giliai tikinčia rusų tauta. Šiandien belikę labai menki jos likučiai. Stačiatikių dvasininkų dauguma jau esą KGB pastatyti asmenys, neretai jų agentai, o pats vyriausias - Bažnyčios galva, kaip Vakarų Europos spauda praneša, esąs sovietinio saugumo generolas, beatodairiškai vykdamas Maskvos ateistinės valdžios valią. Vis dėlto religinė dvasia daugumoje rusų nesanti mirusi ir teberusenanti milijonų širdyse.

M. Gorbačiovo vykdomas "atvirumas" palietė ir Lietuvos tikinčiuosius bei Bažnyčią, ir palietė skaudžiai. LKB Kronika (Nr. 73, 1987) rašo, Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimo proga buvo labai sustiprintos propagandinės priemonės, religijai suniekinti naudojant spaudą, laikraščius bei žurnalus, spausdinant daugybę ateistinio pobūdžio leidinių. Ta pačia intencija naudojama mokykla, televizija, radijas. Nors Gorbačiovas visur akcentuoja "viešumo" terminą, bet prieš Bažnyčią kovojama slaptomis ir tai labai rafinuotomis priemonėmis. Tiesa, oficialiai buvo leidžiama labai ribotomis sąlygomis minėti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Į iškilmes Vilniuje buvo atvykę net aukšti komunistinės valdžios pareigūnai iš Maskvos, suvaryti kitų tikybių dvasininkai, bet jau ilgus metus besitęsias persekiojimas buvo dargi sustiprintas.

Oficialios iškilmes buvo leistos ne Lietuvos tikinčiųjų labui, bet kad parodyti pasauliui - žiūrėkite, kokia pas mus didelė religijos laisvė!" Ta pačia intencija į iškilmes Romoje buvo išleista ir 8 Lietuvos dvasininkų delegacija.

LKBK rašo, kad "Jubiliejinų metų pradžioje Lietuvoje lankėsi naujasis Maskvos RRT pirmininko pavaduotojas katalikų reikalams Kuznecovas. Tai - kadrinis saugumietis, septynetą metų dirbęs sovietų pasiuntinybėje Italijoje. Nepaisant inteligentiškos šypsenos, jo vizitas nieko gera nežada

.....

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

.....

Lietuvos katalikų Bažnyčia. Kuznecovas mėgino įtikinti Lietuvos vyskopus, kad jų svarbiausia pareiga - sulaikyti tikinčią liaudį nuo kovos už tikinčiųjų teises. Klaipėdos katalikai esą gali pilnai būti laimingi ir neatgavę neteisėtai iš jų atimtos pačių tikinčiųjų pastatytos bažnyčios. Užteksią senosios bažnytėlės rekonstrukcijos". Lietuvos vyskupai ir kiti dvasininkai turį viešai įsijungti į taip vadinamą "taikos šalininkų" judėjimą. Naujasis maskvinis "katalikų globėjas" nerimavęs dėl vienuolių veiklos aktyvumo Lietuvoje, su nerimu klausinėjęs, ar neveikianti Lietuvoje 'Opus Dei' organizacija".

Kauno kunigų seminarijos (vienintelės Lietuvoje) rektorius buvęs iškviestas į Maskvą. Jam buvę pasakyta, kad galinti būti uždaryta kunigų seminarija dėl šių priežasčių: dalis klierikų priklausą vienuolijoms, seminarijoje besireišianti "antitarybinė dvasia", o taip pat esanti "gyva lietuviška dvasia". Tokie klierikai ir iš jų pašventinti kunigai bolševikų valdžiai esą nepriimtini.

Greta M. Gorbačiovo prieš bet

kokias religines apraiškas griežtai reiškiasi ir jo padėjėjas religiuose reikaluose J. Ligačiovas. Jis kviečia tikinčiuosius "į vienybę su komunistais". O ta "vienybė" turinti reikštis tuo, kad tikintieji atsisakytų nuo bet kurios subjektyvinės mąstysenos, individualaus požiūrio, "persijungti" į kolektyvinį mechanizmą su priverstiniu užprogramavimu. Esą, kaip rašytojo K. Sajos pjesėje "Devynbėdžiai" - nedaryti to, kas nepatinka jaučiui - nedainuoti, garsiai nekalbėti, savystoviai nemąstyti.

(Nukelta į 2 psl.)

VIKTORAS PETKUS Į DAR GRIEŽTESNĘ KATORGĄ

Užsienio spauda skelbia neseniai Vakarų pasiekusias žinias apie lietuvių sąžinės belaisvius Viktorą Petkų ir Balį Gajauską. Viktoras Petkus, iš kurio nuo balandžio 7-tos iki gegužės 28-tos nebuvo gauta jokių žinių, dabar yra perkeltas iš Permės srities ypatingo lagerio į 37-tą griežto režimo lagerį, kuriame dirba vyrėju. Viktoro Petkaus perkėlimas iš vieno lagerio į kitą buvęs nelauktas. Balys Gajauskas neseniai pradėjo tremties bausmę. Spauda skelbia jo adresą tremtyje: Chabarovski kraj, Chumnikan, Ulica Sovietskaja 4, Indeks 68 24 60. Spaudos žiniomis, Baliui Gajauskui siunčiamos banderolės jį pasiekia, kai tuo tarpu didesni siuntiniai jam nėra įteikiami.

JAV AMBASADORIUS VIENOS K-JOJE APIE LIETUVOS PERSEKIOJIMUS

Vienoje vykstančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje vėl buvo iškelti Lietuvoje vykdomi religinės laisvės varžymai. Juos priminė liepos 6-tos dienos posėdyje amerikiečių ambasadorius Samuel Vaiz. Jis atkreipė dėmesį, kad Lietuvoje tebėra sistematingai persekiojami kunigai ir pasauliečiai tikintieji, ypatingu būdu pogrindyje leidžiamos "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" rėmėjai, priminė kunigo Alfonso Svarinsko atvejį, pažymėdamas, kad šis kunigas už tariamą antisovietinę propagandą ir agitaciją buvo nuteistas septynerius metus kalėti griežto režimo lageryje ir trim

metam tremties, taigi dešimčiai metų laisvės atėmimo, nurodė, kad panašiai buvo pasielgta su kunigu Sigitu Tamkevičium ir Jonu Kastyčiu Matulioniu.

Amerikiečių ambasadorius taip pat atkreipė dėmesį, kad sovietinė valdžia teberiboją kandidatų priėmimą į vienintelę Lietuvoje veikiančią kunigų seminariją, kad dėl kunigų stokos vis daugiau bažnyčių Lietuvoje nebeturi savo kunigo, kad tebėra trukdomas vaikų religinis auklėjimas ir yra smarkiai varžomas religinės spaudos leidimas bei platinimas.

Amerikiečių ambasadorius Vienos konferencijoje iškėlė religinės laisvės varžymus Lietuvoje vos

LIETUVIAI PASAULYJE

— Los Angeles lietuviai gegužės 9 d. akademinė programa atžymėjo savo kolonijos gyventojų poeto Bernardo Brazdžionio 80-ji gimtadienį. Programoje buvo atlikta kompozitoriaus Broniaus Budriūno pirmą kartą specialiai sukurta kantata pagal Brazdžionio eilėraštį "Per pasaulį keliauja žmogus". Paskaitą apie Brazdžionio kūrybą skaitė rašytojas Antanas Vaičiulaitis ir jubiliatas Bernardas Brazdžionis padeklamavo savo eilėraštį "Aš čia gyva".

— Lietuvių Religinės Šalpos Brooklyne rūpesčiu yra sudaryta kilnojamoji foto paroda apie dabartinę religinę padėtį Lietuvoje: gausios nuotraukos žymesnių Lietuvos bažnyčių, jų tarpe valdžios uždarytų, religinės procesijos, Kryžių kalnas, sąžinės kaliniai, kurie dėl religinių įsitikinimų rusų skaudžiai nubauti į katorgą.

Užsienio didžiosios spaudos agentūros praneša, kad Vatikano radijas atmetė kaip nieku nepagrįstus sovietų žinių "Novosti" agentūros kaltinimus, esą Vatikano radijas savo pranešimais apie Lietuvos krikščionybės jubiliejų skaldąs lietuvių. Vatikano radijas pažymi, kad Lietuvos krikšto jubiliejinį iškilmių Romoje vienintelis tikslas buvo paliudyti visuotinės Bažnyčios dvasinę vienybę su Lietuva ir pabrėžti tuos dvasinius ryšius, kurie jungia lietuvių tautą su krikščioniškomis Europos tautomis. Apaštala Sostas niekada nėra pripažinęs Lietuvos įjungimo į Sovietinę Rusiją.

— Melbournas. "The Age" dienraštis VIII. 3 atspausdino žurnalisto Jono Mašanausko junr. platų straipsnį "Karo žaizdos lėtai gyja" ir su nuotraukom pristato Niolę Žvirzdinaite (Šalkūnienę) ir jos dėdę Hermanagildą Žvirzdiną, kurį ir kitus 72 lietuvius Rainių miškelyje nukankino besitraukiantys sovietai. Tas lietuvių kalinių žudynes organizavo pulkininkas, dabar pas sovietus Lietuvos sostinėje Vilniuje užimęs aukštą vietą kontroliuoti religiją.

— Vatikano radijas liepos 22 d. pranešė, kaip šimtas du JAV Kongreso nariai pasirašė ir pasiuntė laišką Religijos reikalų Tarybos prie USSR ministrų tarybos pirmininkui Konstantinui Kharčevui, prašydami, kad Vilniaus vyskupui Julijonui Steponavičiui būtų leista sugrįžti atgal į savo vyskupiją ir eiti savo vyskupo pareigas, kurias jam yra paskyręs Vatikanas. Amerikiečiai kongresmanai primena, kad vyskupas Steponavičius be jokio formalaus apkaltinimo jau 26 metus priverstas gyventi tremtyje.

keliom dienom praėjus nuo Jungtinių Amerikos Valstybių Senato priimtos rezoliucijos dėl religinės laisvės Lietuvoje.

Šioje rezoliucijoje amerikiečių vyriausybė kaip tik buvo raginama Vienos konferencijoje ir kiekviena kita tinkama proga griežtai pasmerkti religinės laisvės varžymus, kur jie bebūtų vykdomi, ypač gi Lietuvoje. Sovietinė vyriausybė buvo kviečiama rezoliucijoje gerbti tarptautinius įsipareigojimus religinės laisvės apsaugojimo klausimu, o už tikėjamą persekiojamiem lietuviams katalikam Senatam buvo išreiškęs savo solidarumą ir moralinę paramą.

LRTV

Lietuvos tikintieji nevengia kančios

(Atkelta iš 1 puslapio)

Viena proga M. Gorbačiovas kalbėjo, kad mokyklose reikia sustiprinti leninizmo, socialinio komunizmo, partijos istorijos, ateizmo dėstymą. Visuomeniniai mokslai turi formuoti tarybinio specialisto asmenybės dvasinius pagrindus.

Sovietijoje stačiatikybė nebėra prieš ateizmą kovojanti religija. Kas liečia Lietuvą, tai čia katalikų Bažnyčia yra beveik vienintelis veiksnys, tvirtai besilaikąs prieš religinį ateizmą. Tai lyg forpostas komunizmo pavergtoje valstybėje. Kaimyninėse Latvijoje ir Estijoje protestantų Bažnyčia taip pat nebėra tvirtas kovos prieš bolševizmą ramstis.

J. Liagačiovas viena proga nusiskundė, esą tarybiniai žmonės "kalba apie pakantumą religinėms idėjoms, grįžimo prie religinės dorovės tikslingumo. Bet, jo žodžiais, "ne religija yra žmogaus dorovinio prado šaltinis, ne ji padarė žmogui dorovines normas. Šias normas sukūrusios liaudies masės kovoje prieš išnaudojimą". Kita proga "Pravda" savo vedamuoju kviečia aktyviai kovai prieš religiją, jos ideologiją. Šiam reikalui (kovai) sutelkti visus mokslinio ateizmo, švietimo darbuotojus, dėstytojus, rašytojus, kultūros veikėjus.

Sovietijos vadų neramina ir jų pavergtos islamiškos tautos, kurių skaičius siekia arti 60 milijonų, o šimtmečio gale jų bus apie 80 milijonų, taigi beveik trečdalis imperijos gyventojų. O beveik visos musulmoniškos tautos tvirtai laikosi Islamiškos tikybos ir ją praktikuoja net vietos komjaunimo bei komunistų vadų dauguma.

Baigdami dar grįžkime prie konkrečių Lietuvos Bažnyčios reikalų. Veikia 630 bažnyčių, bet iš jų tik 474 turi nuolatinius kunigus. Kitas retkarčiais aptarnauja kitų parapijų dvasininkai. Yra 7 vyskupai, bet iš jų tik 4 darbingi. Arkivyskupo L. Povilonio sveikata yra tiek pablogėjusi, kad jis praktiškai kaip ir nebegalės eiti savo pareigų. Vysk. R. Krikščiūnas ligonis. Kalbama, kad vysk. J. Steponavičius, peržengęs 75 m. amžiaus ribą, esąs paprašęs Šv. Tėvo atleisti jį iš Vilniaus arkivyskupijos apaštališkojo administratoriaus pareigų, kurių jis, okupacinės valdžios sutrukdytas ir ištremtas už vyskupijos ribų, negalėjo eiti nuo 1961 metų. Vadinasi, dviem arkivyskupijom ir vyskupijom belieka 4 vyskupai...

Iš okup. Lietuvos mus įvairiais

kanalais pasiekia žinios, kad Lietuvos katalikai turi M. Gorbačiovo "viešumo" galdynėje atlaikyti labai tvirtus, rafinuotus ir gerai apgalvotus valdžios puolimus. Esą aukų, tačiau, kaip rašo minėta LKB Kronika, "pagrindinis Bažnyčios branduolys išlieka tvirtas ir nepakitęs. Tai tarsi pirmųjų krikščionių Sekminėse sutvirtinta ir pašvęsta bendruomenė, kuriai aiškus pasirinktas kelias ir tikslas. Neįmanoma palaužti ir nugalėti tokį žmogų, kuris dėl meilės tiesai nevengia kančios, nebijo net laisvę ir gyvybę paaukoti".

Neatlaikydami tikinčiųjų priešinimasis prieš okupantų užmačias, atrodo, duoda kai kurių realių vaisių. Liepos mėn. pabaigoje Reuterio žinių agentūra paskelbė, esą okupacinė valdžia apsisprendusi gražinti Klaipėdos katalikams jų jėgomis pastatytą Marijos Taikos Karalienės bažnyčią, kuri buvo baigta statyti, bet tais pačiais metais (1961), dar nepradėjus ja naudotis, valdžios nusavinta ir paversta filharmonijos sale. Tuo tarpu gražinimo klausimas ir sąlygos dar nėra aiškios. Apie tai kita proga.

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Kas naujo mūsų Federacijoje? Tam susirinkus posėdžiavo Parapijos namuose rugpjūčio 3 d. vakare Federacijos valdyba. Maldą pravedė Dvasios vadovas prel. Pr. Vaseris, o Federacijos pirm. V. Zemaitis aptarė atliekamų Valdybos darbus. Tėviškės Aidų loterijos bilietai jau platinami visur, kur tik yra mūsų įgaliotiniai, o bilietų šaknelės iki rugpjūčio 15 d. gražinti ir dar neišplatinus bilietus. Šio rugpjūčio - katalikiškos spaudos mėnesio sekmadieniais Melbourne prieš lietuviškas pamaldas Spaudos kiosko salėje prie bažnyčios aukas Tėviškės Aidams priima Federacijos valdybos nariai. Visų ir iš visur Valdyba prašo padėti vienas kitam paaukoti telkti lėšų laikraščiu, Federacijos valdyba suruoš pietus Melbourne

PADĖKIME TĖVIŠKĖS AIDAMS

Katalikiškos spaudos rugpjūčio mėnesį prašome visų savo auka paremti "Tėviškės Aidus" - Lietuvos sielovados gerbiamųjų kunigų prašome pamaldų metu priminti paramos reikalingumą savam laikraščiu ir šį mėnesį vieną rinkliavą pamaldų metu skirti "Tėviškės Aidams". Visiems iš anksto dėkojame už paramą laikraščiu.

ALK Federacijos Valdyba

Lietuvių namuose rugpjūčio 30 d.

Vienas iš žymiausių darbų, kurių teks atlikti, tai numatyta esamos sąlygose nuo ateinančių Naujų Metų Tėviškės Aidus leisti nauja technologine priemone - off-set. Tam reikės įsigyti naujas priemones, tad Valdyba užplanavo spalio mėnesį paskelbti Vajų Tėviškės Aidų naujų aparatų įsigijimui, nes esamos priemonės jau yra atgyvenusios ir prie jų spausdinimo nebeturėsime žmonių.

Melbourne Tėviškės Aidų tradicinis balius ruošiamas Lietuvių namuose rugsėjo 26 d., šeštadienį, orkestras jau užsakytas, o Katalikų Moterų D-jos ponios paruoš skanią vakarienę. Lauksime svečių iš Melbourne, iš apylinkių, ir iš tolimesnių vietovių!

PD

AUSTRIJOS JAUNIMAS PRISTATO LIETUVĄ

Austrijos katalikiškojo jaunimo žurnalas "JA" naujausiam numerio kreipiasi į Austrijoje su oficialiu vizitu besilankantį Sovietų Sąjungos ministerį pirmininką Ryžkovą prašydamas, kad visiem Sovietų Sąjungos teritorijoje gyvenantiems krikščionim būtų sugražinta pilna tikėjimo laisvė.

Austrijos katalikiškas jaunimas visų pirma prašo, kad pagrindžio sąlygomis veikiančiai Ukrainos katalikų Bažnyčiai būtų leista dirbti viešai ir laisvai, kad būtų sugražinti Ukrainos katalikams iš jų atimtos bažnyčios ir vienuolynai.

Toliau yra prašoma, kad iš sovietinės katorgos būtų išlaisvinti trys lietuviai kunigai - kaliniai: Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius ir Jonas Kastytis Matulionis.

Austrijos jaunimas prašo, kad stačiatikiams būtų sugražintos 75 tūkstančiai konfiskuotų ar uždarytų bažnyčių ir koplyčių, kad būtų leidžiama siųsti religinę literatūrą į Sovietų Sąjungą. Austrijos katalikiškojo jaunimo kreipimasis buvo Ryžkovui įteiktas jam atvykus į Vieną.

LRTV

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Zemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

į v y k i a i

● **Sydnejus.** Australijos pavandeninis laivas VIII. 3 išplaukdamas iš uosto pasinėrė į vandenį ir tik praslinkus 75 minutėms pastebėjo, kad jų du jūrininkai liko lauke laivo bokšte. Nors daug laivų jų ieškojo, bet nuskendusiu jų nebesurado.

● **Jeruzalė.** Associated Press žinių agentūra pranešė, kad palestiniečių vaikai Izraelio kalėjimuose yra kankinami okupuotose arabų srityse. Paaugliai ilgą laiką laikomi surakintomis rankomis, ant galvos užmautais maišais, lazdomis mušami per kojų padus ir lytinius organus. Tarptautinė juristų komisija Ženevos mieste paskelbė 77 apklausių mažamečių parodymus apie patirtus kankinimus Izraelyje.

● **Vakarus** pasiekusiomis žiniomis, totoriai Maskvoje surengė naują viešą demonstraciją, reikalaujanti teisės sugrįžti į savo tėvynę Krymą, iš kur II pasaulinio karo metu Stalino įsakymu 400.000 totorių buvo ištremti į Sibirą bei išblaškyti po Azijos sritis.

● **Mokslo ir kultūros** pasaulis liepos mėnesį minėjo vieno žymiausio mokslininko žmonijos istorijoje - bevielio telegrafo ir radijo išradėjo Gugliermo Marconi 50 mirties sukaktį. Marconio išradimas pradėjo naują erą žmonijos istorijoje, atidarė kelius moderniosios socialinės komunikacijos priemonės - radijo ir televizijai. Marconi buvo ne tik genialus mokslininkas, bet ir giliai tikintis katalikas. Kai jis 1931 m. savo suprojektuotą radijo kūrinių įrengė Vatikane, tai Marconi kreipėsi į popiežių Pijų XI: "Padedant Dievui, kuris visas gamtos jėgas yra paskyręs žmonijos labui, galėjau parengti šią nuostabią priemonę, kuri įgalins viso pasaulio tikinčiuosius tiesioginiai išgirsti Šv. Tėvo balsą". Marconi mirė prieš 50 metų ištiktas širdies smūgio, sulaukęs vos 63 metų amžiaus.

● **Reuterio** žinių agentūra praneša, kad Rygoje birželio 14 d. vyko latvių demonstracija atžymint 1941 m. masines latvių deportacijas į Sibiro taigas. Sovietinė milicija suareštavo 11 demonstrantų iš dalyvavusių virš tūkstančio latvių. Demonstrantai buvo padėję gėlių vainiką prie Laisvės paminklo Rygoje.

● **Europos Ekonominės Bendruomenės** kraštų užsienio reikalų ministrai užbaigdami savo pasitarimus Danijos sostinėje Kopenhagoje liepos 15 d. dar kartą paragino Sovietų valdžią, kad nedelsiant išsinešdintų su savo raudonąja armija iš Afganistano, paliejančią gerą valią, - praneša Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano".

● **Vašingtonas.** Amerikos prezidentas Reagan vėl iš naujo kreipėsi į Sovietų lyderį Gorbačiovą, kad nuverstų Berlyno sieną, nes jokia kita pasaulyje vieta negali matyti tokio kontrasto tarp komunistinio kalėjimo ir laisvės, kuri gyva žmonijoje. Tą sieną sovietai pastatė 1961 m. rugpjūčio mėnesį.

● **Tarptautinė** žmogaus gnybos teisių organizacija "Amnesty International" paragino Rumunijos komunistinę valdžią nutraukti sunkius žmogaus teisių pažeidimus, kai dėl žmonių prašymo išvykti į Vakarus, tie prašytojai įmetami į kalėjimus ir kankinami, keli jų mirė.

● **Australijos** tarptautinės skolos jau siekia net virš \$ 105 milijonų, - praneša "On Target" biuletenis VIII. 7 laidoje, kuri leidžiama Australijos Teisių Lyga.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuoliaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

MARIJOS TRIUMFAS

Marijos Ėmimą į Dangų minime kasmet rugpjūčio 15 dieną. Tai Marijos gyvenimo nuostabi pabaiga, jos gyvenimo veiklos apvainikavimas, ką Dievo darbas jai pilnai įvykdė. Marija savo gyvenimo kelią išreiškė Magnificat giesmėje. Čia Marija poetiniais posmais skelbia savo dėkingumo, meilės ir tikėjimo jausmus Dievui. Marija šlovina didį, gerą ir galingą Dievą, kuris maloningai žvelgia į menkuosius ir atmeta išpuikėlius, iškelia mažuosius ir pažemina didžiuosius, apdovanoja neturtėlius ir tuščiomis paleidžia turtuolius, globoja ištikimuosius, tesėdamas savo gailestingumo pažadus. Marija žino savo menkumą, užtat juo labiau dėkoja Dievui, kad jis atkreipė savo dėmesį ir suteikia jai dieviškos motinystės malonę, ją tiek išaukštino, kad dabar visos kartos ją vadins labiausiai palaimintą iš visų moterų.

Tai kas įvyko Marijoje, rodo Dievo galingumą ir jo šventumą. Jis daro didžiausius stebuklus, kad jo Sūnus gimtų iš nekalto ir nesuteptos mergelės, nepažeidžiant jos mergystės, pašventinant jos motinystę. Dievas yra gailestingas visiems, kurie jo bijosi, kurie jį pripažįsta Viešpačiu. Tačiau iš karto nėra lengva tikėti į Jėzų Kristų, kuris yra Dievas ir žmogus, bet kai viskas pasakyta, pajaučiame, kad Dievui nieko nėra negalimo, kad jis save gali apreikšti kaip jis pasirenka. Atrodytų, kad natūrali moteris negalėtų būti paimta į dangų dar prieš pasaulio pabaigą, prieš paskutinį teismą, kada žmonijos istorija ateis į savo galutinį užbaigimą. Nežiūrint to, šios šventės Mišių maldataria: "Dieve, pamėgęs švenčiausios Mergelės Marijos nuolankumą, tu jai suteikėi malonę būti žmogumi tapusio savo Sūnaus Gimdytoja, o šiandieną ją apvainikavai aukščiausia garbe". Kas dar nuostabiau, kad Bažnyčia čia kalba apie moterį, kuri tapo Dievo Motina, išlikdama mergele ir ji šiandieną yra Dievo nuosavoje karalystėje. Tai paslaptis už žmogaus protavimo ribų. Elzbietos pasveikinimas turėtų tapti mūsų pačių: "Kas aš esu, kad Viešpaties Motina ateitų pas mane?" Marija įtikėjo, kad išsipildys, kas Viešpaties jai yra pasakyta.

Lietuva iš seno vadinama "Marijos žeme". Tas garbingas vardas Lietuvai atiteko už jos vaikų nuširdžią meilę ir ištikimybę katalikų tikėjimui, už gyvą pamaldumą į Mariją. Meilė Marijai ugdė ir stiprino lietuvių tikėjimą, Dievo ir artimo meilę, širdies tyrumą, blaivumą, pagarbą gyvybei, šeimai, tėvams. Su visuotine Bažnyčia šiandieną siunčiame savo maldas: Dangiškasis Tėve, Tu išaukština švenčią Mergelę Mariją ir ją apvainikavai dangaus karalienės vainiku, jos užtarimu pagydyk ligonius, paguosk liūdinčius, kad Rusija atsiverstų ir Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma. PD

Dr. V. A. Dambra apdovanotas švento Grigaliaus Didžiojo ordinu

1987 m. gegužės 18 d. Venezuelos Lietuvių Bendruomenės Garbės pirmininkas ir Lietuvių Katalikų Misijos globėjas dr. Vytautas Dambrava iškilmingame akte gavo iš Caracas kardinolo José Ali Lebrun dokumentus, kuriais popiežius Jonas Paulius II jį skiria Šventojo Grigaliaus Didžiojo Ordino riteriu - vadu. Paskyrimas padarytas kovo mėn. 3 d., kurį popiežiaus vardu pasirašė ir per Nunciatūrą atsiuntė kardinolas Casaroli.

Iškilmingas aktas vyko arkivyskupijos rūmuose. Šalia kardinolo Lebrun, dalyvavo vyskupas Miguel Delgado, Venezuelos Vyskupų konferencijos socialinės komunikacijos departamento direktorius kun. Amador Merino SDB, rašytojas, TV religinių programų vedėjas ir žurnalistas tėvas kapucinas Manuel Diaz, lenkų Katalikų Misijos atstovas inž. Feliks Zubr, Unda Apolonija Dambravienė, Elena Urbšytė - Gutauskienė, inž. Bronius Deveikis bei spaudos - televizijos atstovai.

Aprašydamas paskyrimo aktą, svarbiausias krašto dienraštis El Universal pažymi: "Eminencija iškėlė dr. Vytauto A. Dambravos atliktą svarbų darbą Bažnyčios gėriui. Apaštalu Sostas pripažino ir įvertino jo entuziastišką idealizmą, valingumą, iš kitų tarpo išsiskiriantį iškilių profesionalizmą ir jo specialų gabumą - pasiekti ir patraukti įvairių kraštų ir visų visuomenės sluoksnių žmones". Kardinolas Lebrun dėkojo dr. Dambravai už jo vestą katalikišką akciją ne vien savo bendruomenės apimty, bet plačiausiu mastu tarnaujant Bažnyčiai.

Padėkos žodyje dr. Vytautas Dambrava pastebėjo: "Kaip būtų buvusi laiminga mano mamytė, galėdama dalyvauti šiame akte drauge su manimi! Krikščionybės 600 metų Lietuvoje įvedimo progai noriu dalintis Apaštalu Sosto man suteikta garbe su savo krašto šventaisiais ir kankiniais, broliais ir seserimis, kurie dirbo, meldėsi, kentėjo ir tebekenčia už Kristų ir Jo Bažnyčią". Dr. Dambrava išpareigojo tęsti ligšiolinį darbą, skiriamą pavergtos tautos ir per-

sekiojamos Bažnyčios teisių gynimui".

Daug vietos šiam įvykiui informuoti skyrė didžioji vietos spauda ir televizija. Seniausias Venezuelos dienraštis La Religion įdėjo platų iliustruotą pranešimą ir du kart dienraštyje kartotą tėvo kapucino Manuel Diaz vedamąjį. Mano draugas Vytautas. Jis rašo apie katalikų Bažnyčią ir žmogaus teisių gynybą pašventą dr. Dambravos gyvenimą, apie jo diplomatinę karjerą, dabartinį įtakingą reiškimąsi vietinėje spaudoje ir apie pasišventimą lietuviams, nes jis yra jų bendruomenės "sila ir gyvenimas".

"Venezueloje nėra komunikacijos srities, - tesė tėvas Manuel Diaz, - kurioje jis nebūtų užėmęs garbingos vietos, naudodamas savo literatūrinį talentą ir įtikinančius argumentus, kuriuos naudoja "ginti Pabaltijo kraštų piliečiams, gyvenusiems laisvėje, bet dabar pavergtiems meškos, atėjusios iš Sibiro... Jis sugeba su daugeliu neprieinamu taktu ir išmintingu mu paliesti jautrius klausimus ir net kritikuoti pastebimus nukrypimus nuo Bažnyčios bendruomenėje, už kurią besąlyginiai kovoja, būdamas akcijos žmogus, degdamas katalikų Bažnyčiai karšta meile".

Gegužės 24 d. du televizijos kanalai po perduotų sekmadienio pamaldų specialioje programoje skyrė gana daug laiko apibūdinti dr. Dambravos asmenybei, kuris "pilną laiką skiria ginti žmogaus teises".

Spauda ir televizija suminėjo sėkmingą dr. Dambravos diplomatinę karjerą per trisdešimt valstybinio darbo metų. Jis ėjo diplomato, konsulo, pirmojo sekretoriaus ir ambasados patarėjo, o nuo 1971 m. "public affairs" krašto direktoriaus pareigas, priimdamas paskyrimus Argentinoje, Bolivijoje, El Salvadore, Vakarų Vokietijoje, Hondure, Meksikoje, Venezueloje, Vietname ir kituose kraštuose. Dėkingai prisimintos jo pastangos įsteigti "atvirą universitetą" Venezueloje, kuriame dabar studijuoja per 60.000 studentų.

Vienas iškilmingo akto dalyvių pasakė: "Dr. Dambrava mūsų tarpe atstovauja labiausiai nusipel-

niusių asmenybę". Tapdamas prieš 156 metus popiežiaus Grigaliaus XVI įsteigtojo ordino riteriu - vadu, "dr. Vytautas Dambrava tapo kovos simboliu visų tų, kurie, gindami savo tikėjimą, buvo ar yra priversti gyventi toli už savo gimtojo krašto".

1941 metų baisųjį birželį dr. Dambravos šeima: tėvas, motina, trys mažamečiai broliai ir sesuo buvo ištremiti į Sibirą. Tėvas Silvestras mirė po aštuonių mėnesių, ir niekas nežino, kur yra jo kapas. Likusieji šeimos nariai išsigelbėjo. Trėmimo naktį dr. Dambrava buvo ne Utenoje, o Vilniuje, kur jis studijavo teisės mokslus.

Dr. Dambrava labai daug laiko skiria straipsnių ir vadinamųjų "kolumnų" rašymui svarbiausiems Venezuelos dienraščiams. Jis yra pagrindinio dienraščio - El Universal - tarptautinės politikos reguliarus kolumnistas. Neseniai jis parengė ispanišką redakciją kun. dr. Prano Gaidos knygos apie arkivyskupą Teofilijū Matulionį, o lietuvių, ispanų ir anglų kalbomis - brošiūrėlę apie švento gyvenimo jaunuolį Petrą Perkumą. Dabar jis ruošia ispanų kalba apybraižą apie krikščionybę Lietuvoje, kurioje dėmesys telkiamas į dabartinę katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtį pavergtoje tėvyneje.

Anksčiau jis parengė ispanų kalba monografiją "San Casimiro" (atspausdintos dvi laidos) ir studiją: "Kriminalinis psichiatrijos naudojimas Sovietų Sąjungoje", skaitytą Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime Los Angeles 1986 metais.

Vincas Baronas

Venezuelos Liet. Katalikų Misijos pirmininkas

— Reuterio žinių agentūra pranešė, kad Filipinų kardinolo Sin kelionė į Sovietų Sąjungą buvo panaudota sovietinei propagandai, kai sovietai dengė smarkiai varžomas tikinčiųjų teises "Kardinolas buvo išnaudotas sovietų malimo propagandos", cituoja Damuštės žodžius Reuterio reportažas, kad "tenai važiuojantys mažai ką išmano apie Bažnyčios padėtį Sovietų Sąjungoj". Reuter agentūra praneša, kad Popiežiui net du kartus nebuvo leista pastoraciniam vizitui į Lietuvą.

Dalyviai drauge su kardinolu ir dr. Vytautu A. Dambra, pasibaigus iškilmingam dokumentų įteikimo aktui. Iš kairės į dešinę: tėvas kapucinas Manuel Diaz, kun. Amador Merino SDB, inž. Feliks Zubr, Venezuelos Vyskupų konferencijos generalinis sekretorius vysk. Miguel Delgado, Caracas arkivyskupas kardinolas José Ali Lebrun, naujasis šv. Grigaliaus Didžiojo Ordino riteris - vadas dr. Vytautas Dambra, Unda Apolonija Dambravienė, Elena Urbšytė-Gutauskienė ir inž. Br. Deveikis.

Jaunimo problemos šaknys

Gal nėra nei vieno suvažiavimo, susirinkimo ar posėdžio, kuriame neiškiltų išeivijos jaunimo klausimas. Turime labai mažai jaunimo mokačio lietuvių kalbą, o dar mažiau norinčio ir sugebančio dalyvauti aktyviai visuomeninėje veikloje. Ieškant bent dalinį išsprendimą šitos problemos, norim ar ne, turime paieškoti šaknų šito rūpestį keliančio blogio. O jos, tos šaknys, yra labai giliai įsitvirtinusios.

Stebint lietuvių ir kitų tautybių išeivių jaunimą, galima rasti panašius padėties bruožus. Ne tik kad emigrantų jaunimas tolsta nuo savo kalbos, tautos, bet net nuo pačios šeimos, kurią palikti yra veik natūralus dalykas. Tas reiškinys ypač stebina, kada pasireiškia tarp ispanų - italų emigrantų vaikų, kurie yra kilę iš šeimų emigravusių iš kraštų, kur šeimos vieningumas yra šventas ir nelaužomas. Tas reiškia, kad jaunosios emigrantų kartos atsitolinimas nuo savos tautos ir šeimos privalo būti surištas su nauja aplinka Vakaruose, kurie yra Š. Amerikos dabartinės kultūros įtakoje.

Aplinka nejučiom veikia ir į suaugusius žmones. Vaikų išsivystime ji turi lemiamos reikšmės. Ji prasideda su vakariečių televizijos ekranu, gatvės svetimtaučiais draugais, seka per mokyklą, gimnaziją ir universitetą. Taigi, tėvų tiesioginė įtaka vaikų auklėjime apima tik pirmuosius vaikystės metus, kada, deja, mažutis dar nėra pakankamai subrendęs, kad galėtų asimiliuoti tėvų mėginimą jam įskiepioti kultūrą. Tame pirmos vaikystės laikotarpyje tėvai gali tik išmokinti vaikučius savo kalbos, kuri vėliau vėl dažniausiai yra pamirštama, kaip bereikalinga mažutės tautos kalba, nes paugusiam jaunimui trūksta supratimo savos kalbos mokėjimo reikšmės. To trūksta, nes Vakarų auklėjimas, pradėdamas pradžios mo-

Rašo Dr. J. Kunca

kykla ir baigiant daktaro tezės apgynimu, šiais laikais visiškai nesirūpina bendros kultūros puoselėjimu. Vakarai pasitenkina paruošę gerą savo srities specialistą, darbo rabetą ir kartu kultūros analfabetą, kuriam yra svetimi aukštesni idealai ir, kas yra blogiausia, kuris, nežiūrind, kad yra tapęs inžinierium, gydytoju, o gal ir daktaru, nesugeba savarankiškai galvoti. Jis gyvena kitų jam primetamom idėjom, visai nepasitebedamas jų klaidingumo ir tuštumo. Iš tokio Vakarų civilizacijos padarinio negalim laukti, kad jis jaustų ir suprastų reikalą dirbti savo tautai, kurios vaikas jis yra, nors ir gimęs kitoj svetimoj žemėj.

Vakarų mokyklos, nuo pradinių iki universitetų, vietoj minimalaus bendro išsilavinimo pagrindų, reikalingų asmeniui gyvenančiam laisvoje santvarkoje, išnaudoja mokinių naivumą skiepioti jiems "progresistines", "atseit, marksistines idėjas, naudodami mokytojų ir, vadinamų pažangiųjų, profesorių

autoritetą. O mokinys ar studentas visada daugiau tiki mokytoju ar profesorium, negu, jo manymu, savo atsilikusiems nuo pasaulio progreso tėvams, kurie neišmoko gerai net svetimos naujo krašto kalbos. Taigi tėvų įtaka galų gale visai pranyksta.

Trumpai suglaudus, Vakarų aplinka ir auklėjimas palieka naują kartą su intelektualiniu turtu artėjančiu prie nuliaus. Toks diplomuotas "inteligentas-ė" pasitenkina su rock muzika, televizijos programų šlamštu, su retom išimtim ir jam pačiam neaiškiais pažangumo idėjomis.

Nėra abejonės, kad iš tokio jaunuolio ar jaunuolės negalima per daug tikėtis, kad jis, stojęs į bendruomenės darbą, daug gero galės padaryti, net jei ir norėtų, jei ir turėtų aukštą mokslo laipsnį ir dar kalbėtų lietuviškai. Jei priimsim, kaip atrodo, kad tikrumoje yra, kad neigiama aplinka yra viena iš svarbiausių kliūčių turėti mūsų visų svajojamą jaunąją kartą, turėtumėm pagvildinti, kaip tą sunkumą apeiti, nes pašalinti jo negalim, nes esam priversti toliau gyventi kaip tik minėtose aplinkos sąlygose.

(Bus daugiau)

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: — Skatinti remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas AUSTRALIJOJ.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir **nepamiršime** jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
PO. Box 11, North Melbourne, Vic. 3051.

AL Fondo Valdyba

Lietuvos krikščionybės 600 m. jubiliejus

Rašo Vytautas Neverauskas

Birželio 28 d. katalikų Bažnyčios sostinėje Romoje, Tėvynėje Lietuvoje ir, nors kukliai ir Adelaidėje, buvo paminėta Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Šventės išvakarėse Popiežius Jonas Paulius II specialioje audiencijoje priėmė 2.500 lietuvių, vadovaujamų vysk. Baltakio ir vysk. Vaičiaus atvykusio iš Lietuvos specialiai tai šventei. Birželio 29 d. vakare Australijoje SBS televizijos stotis parodė 1 minutės žinutę apie šias iškilmes Romoje. Į akis krito didelis skaičius dalyvių ir minėjimo iškilmingumas.

Prieš mėnesį laiko kalbėdamas per lietuviškąją radijo valandą Adelaidėje gana plačiai nušviečiau krikščionybės kelią į Lietuvą. Prisimename pirmąsias mūsų kaimynų, priėmusių krikščionybę šimtmečius prieš lietuvius, pastangas 10-tam, 11-tam ir 13-tam šimtmečiuose atnešti krikščionybę aiščių tautoms ir tų pastangų nesėkmes. Prisimename, kad 13-to šimtmečio viduryje Lietuvos karalius Mindaugas padarė konkrečius žygius dėl Lietuvos krikšto, pats su šeima ir dvaru apsikrikštydamas bei įsteigdamas pirmąją vyskupiją Lietuvoje, kuri, deja, po 4 metų sunyko. Mindaugo pastangos nebuvo sėkmingos ir ištisą 120 metų niekas iš lietuvių kaimynų, visos Vakarų ir Rytų Eu-

ropos, o tuo labiau patys lietuviai nelaikė Lietuvos krikščionišku kraštu. Nors yra davinų, kad Mindaugo uždegtoji krikščionybės liepsnelė po jo mirties visiškai nebuvo išblėsusi, bet gi reikėjo Jogailos ir Vytauto drastiškų žingsnių, kad pagaliau 1387 metais krikščionybė galutinai ir neatšaukiamai įsitvirtintų Lietuvoje. Jogailos karališkais aktais Romos krikščionybė, arba kaip mes esame įpratę vadinti katalikybė tapo Lietuvos valstybiniu tikėjimu, turinčiu didelės reikšmės kiekvieno lietuvių asmeniškame gyvenime bei valstybės politiniame vyksme. Visa tai turėdami omenyje sutinkame, kad tikrasis ir galutinis krikščionybės įvedimas Lietuvoje įvyko 1387 metais ir pripažįstame, kad šiemet švenčiamas 600 metų jubiliejus yra teisingas ir vietoje.

Lietuvos krikštas faktinai buvo mūsų tautai labai didelis įvykis, staiga atėjęs ir iš pagrindų sujudinęs visą tautos gyvenimą, pakeitęs tautinės kultūros ir tautos istorijos raidą. Per lenkus pirmoji krikščionybė atnešė mums Vakarų Europos kultūrą ir su laiku giliai nusėdo tautos širdyse, papročiuose ir galvosenoje. Stasys Yla taip sako: — Krikščioniškoji religija, kad ir būdama

Laiškas Redakcijai

Dr. Kun. Redaktorium,

J. Mašanauskas parašė Tėviškės Aiduose (Nr. 29-30) straipsnį "Atsiekta tikslas (?)". Šituo savo straipsniu jis aiškiai pasisakė prieš Sydnejaus Apylinkės susirinkimo priimtą rezoliuciją kuriame tvirtina, kad "Australijos vyriausybė priėmė nutarimą, kurio nei rezoliucijos, nei memorandumai nepakeis". Keistas tvirtinimas, iš kur galima žinoti kas bus? O kaip atsitiko 1974 m, kai ta pati Darbo partijos vyriausybė buvo pripažinusi Baltijos tautas Sovietams de jure? Ar nepakeitė savo nutarimo? Pakeitė, ir dabar tvirtai jo laikosi. Taigi tokie spėliojimai yra tik štrauso politika - galvą įkišti į smėlį ir nieko nematyti kas aplinkui dedasi

Dar keistesnes išvadas padarė Mašanauskas rašydamas, kad "Memorandumai įnešą ryšio neturinčius klausimus, stokoja santūrumo, svarių argumentų ir parašyti labai blogai angliškai, jų (suprask parlamentarų A.M.) nepaveiks, o mūsų bendruomenei ko gero dar padarys žalos".

Šitokiu rašiniu Mašanauskas kalba ne apie faktus, o apie a priori, iš anksto darydamas prileidimus, nieku juos nepagrįsdamas, taigi tušti žodžiai, sukelti baimės, kad nebūtų blogiau. Šitoji baimė yra visai bereikalinga ir nesuprantama, ko bijoti, jei reikalaujame teisingumo, jei reikalaujame konstitucijos suteiktų teisių piliečiams apsaugos. Tokia baimė yra liguista, ir dėl jos dažnai nepadaramo to, ką turėtume padaryti.

Su pagarba

A. Mauragis

Estas atsikratė bolševikų

Svedijoje politinės globos pasiprašė 25 m. amžiaus estas V. Kiver, kuris yra Estijos filharmonijos choro tenoras. Pasinaudodamas orkestro gastrolėmis Stokholme, jaunas estas dainininkas ryžosi pasilikti Svedijoje.

universalai, tačiau leisdama reikštis individualioms religingumo formoms, sudarė sąlygas mūsų tautos religingumui apsipavidalinti ir tautinėmis lytimis: rūpintojėliai, kryžiai, koplytėlės ir net šventovės, kurias, krikščioniu tapęs lietuvis ėmė statyti ir puošti, o taip pat įvairios lietuviško pamaldumo tradicijos mūsų bažnyčiose ir šeimos - visa tai buvo reikšmingi individualaus mūsų tautos religingumo pasireiškimai. Krikščionybė giliau įleisdama šaknis į lietuvių liaudį ir įsilvildama kad ir į primityviausias lietuviškos liaudies kultūros formas, (kaip velykų, kalėdų, sekminių, jurginių, joninių ir panašius liaudies papročius), tapo tokiu auklėjamoju veiksmu, kad ir sunkių aplinkybių slegiamas lietuvis neištižo, nesupuvo morališkai, bet priešingai - tapo vieninteliu tautinių interesų gynėju prieš lenkiškąją, o vėliau prieš rusiškąją kultūrą ir rusifikaciją. Lietuviškomis lytimis apipavidalintoji krikščionybė lietuviui tapo tokia sava ir brangi, kad jis, gindamas lietuviškas šventoves nuo rusų ir gabendamas lietuviškas maldaknyges iš Prūsų, nesibijojo kraują pralieti, į Sibirą patekti ir net mirti. Gindamas savo lietuviškai atkurtą krikščionybę, lietuvis, kad ir nesąmoningai, išlaikė ir apgynė pačią lietuviybę.

Reikia stebėtis kaip šie Stasio Ylos žodžiai, rašyti prie 50 metų, gražiai nusako krikščionybės ir tautiškumo santykius Lie-

ATPIRKIMO OŽYS

Rašo Vyt. Pagirys

Melbourne "Jewish News" 9. 1. 87 talpino žinią, kad Izraelyje apsilankydami buvusi JAV ambasadorė UN organizacijoje Jeane Kirkpatrick ir JAV senatorius Edward Kennedy užtikrino, jog Izraelio ir JAV santykiai yra stiprūs ir patvarūs, nežiūrind nešvaraus ginklų biznio su Iranu.

Tas pats savitrašė 16. 2. 87 žiniose iš Jeruzalės pranešė, kad JAV valdžiai nepavyko padaryti Izraelio - Irano ginklų skandalo atpirkimo ožiu, ir kad Izraelis pasiūlė Vašingtonui padėti iki reikalo pašaknių.

Kiek vėliau susidarė įspūdis, kad energingi "Time" žurnalo korespondentai iki pašaknių šį pažadą išpildė ir atpirkimo ožiu padarė JAV prezidento Saugumo tarybos tarnautoją plk. Oliver North, o JAV kongresas jį tiesiog aukoja teisingumo deivei permaldauti.

Plk. O. North Saugumo taryboje buvo tik pulkininkas tarp generolų, bet daugiau pasitarnavęs Amerikai idealistas, kuris, atrodo, pats pasiėmė visų dėmesį ir dergimus spaudoje. Ten jis vadinamas Vietnamo kare gautais kaspinais ir medaliais pasipuošęs melagis, prarasto reikalo ir keistos kaubojiškos moralės didvyris, buvęs Mišų patarnautojas, o dabar apgauldinėtojas, įstatymų laužytojas, su-perpatriotas (o gal ir fašistas?), kuris neprisipažįsta kaltu ir trukdo teisingumo eigą ir pan. Ši "kultūrinė" nusikaltėlių ieškotojų veikla gal nevienam skaitytojui pažįstama, nes kas remia sukilėlius prieš komunistinę valstybę, tas yra tos "kultūros" puoselėtojų tainikys.

JAV prezidento užsienio reikalų politikos programoje buvo Nikaragvos sukilėlių rėmimas, kurį JAV kongresas lyg vandens čiaupą čia užsuko, čia vėl atsuko, padarydamas prezidentą pajuokos dalyku. Tada prezidento Saugumo taryba surado išeitį parūpinti lėšų, parduodant ginklus Iranui. Tam atsirado Izraelio ir Irano tarpininkai ir pateisinamoji priežastis išpirkimas įkaitų iš tero-

ristų Libane.

Izraelis jau seniai amerikoniškus ginklus Iranui slapta parduvinėjo, todėl atrodė, kad čia nesklandumų nebūsią. Pirmieji transportai buvo pristatyti, pinigai gauti ir įkaitas paleistas. Bet vėliau atsirado pakeitimų ir amerikoniškai bandė patys be tarpininkų tą biznį padaryti, na ir įkliuvo. Libano laikraštyje paslaptis buvo atidengta, o "kultūros" puoselėtojai galvotrukčiais naujieną parnešė namo į JAV ir apkaltino prezidentą Nikaragvos antikomunistų rėmimu ir kongreso nutarimų nepaisymu.

Plk. O. North buvo pirmutinis iš Krašto saugumo tarybos atleis-

tas, nes esą jis buvo įsivėlęs į antikomunistinę veiklą nuo pat Vietnamo karo laikų. Nuo čia prasidėjo teisingumo "industrija". Saugumo tarybos nariai turėjo pereiti viešus ar uždarus tardymus. Atėjo ir plk. O. North eilė.

Specialūs žinomų bendrovių teisininkai yra pasamdyti kongreso ir senato rinktiniam komitetams padėti. Niekas nesirūpina kiek šie parodomieji tardymai valstybei kainuoja. Atrodo, daugiausia kryžminės ugnies tenka plk. O. North, bet jam daugiausiai JAV visuomenė morališkai padeda, siųsdami telegramas ir steigdami gynybos fondus. Plk. O. North apkaltino kongresą, kad šis nesirūpina Amerikos gynyba prieš komunistų užmačias. Jei bus rasti įrodymai, pulk. O. North bus atiduotas teis-

mui.

Šis įvykis yra ir tuo svarbus, kad parodo pasauliui, jog JAV valdžia negali turėti jokių paslaptių, nes kongresas reikalauja 'glasnost' - visiško atvirumo. Kas gali su tokia valdžia neviešai tartis ar susitarti? Ji atrodo kaip atdara daržinė, kurioje matosi kas ten vyksta, bet niekas nesirūpina jos pritaikymu gyvenimui.

Bene keisčiausias dalykas yra tai, kad JAV kongresas tiesiog yra sužavėtas savo valdžios tardymais, lyg ieškotų pateisinti savo egzistenciją. Kongresui pritaria viešosios nuomonės puoselėtojai, kurie tiesiog puotauja tardymų seansuose, blusinėdami kiekvieną tardomąjį, išnagrinėdami jo asmenišką gyvenimą nuo lopšio iki tardymo, o labiausiai šis "kultūrinis" ginklas taikomas į atpirkimo ožį plk. O. North.

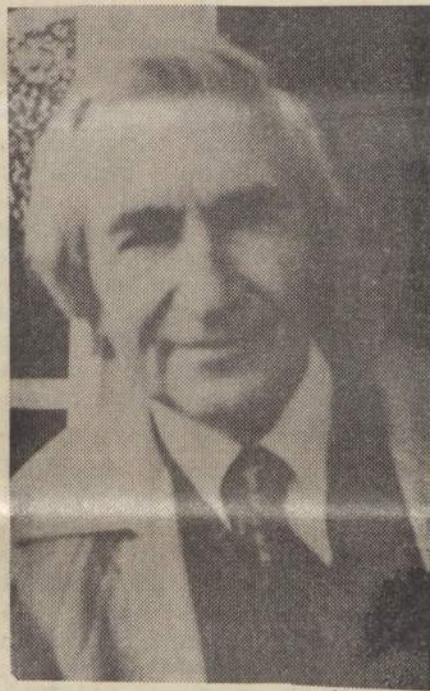
Prisiminkime a. a. inž. Algirdą Jokubauską

Laikas stebėtinai greitai slenka, tiesiog nesinori tikėti, kad jau prabėgo net 10 metų nuo staigos ir netikėtos a.a. inž. Algirdo Jokubausko mirties, kaip daugelis melbourniškų prisimena, jis buvo ištiktas širdies priepuolio 1977 m. rugpjūčio 7 d. važiuojant automobiliu.

Prasidėjus emigracijai Vokietijoje, Algirdas su savo šeima nutarė emigruoti Australijon, į dar palyginti naują ir daug žadantį kontinentą, kuris savo didžiuliais plotais bei turtais viliojo ir gundė daugelį emigrantų.

Atidurbęs kontraktą apsigyveno Melbourne Williamstowne priemiestyje, o būdamas inžinierium ir norėdamas dirbti savo profesijoje išlaikė papildomus miesto planavimo inžinieriaus egzaminus ir buvo priimtas Altonos savivaldybėje miesto inžinieriaus pavaduotoju, tose pareigose jį ištiko nelaukta ir staigi mirtis.

Algirdas mėgo žmones, tad neuostabu, kad jis pradėjo reikštis lietuvių bendruomenės visuomeninėje veikloje, turėdamas savyje daug gerų savybių bei planų, jis norėjo savo žiniomis pasidalinti su savo bendraminčiais tautiečiais. Viešpats jį apdovanojo įvairiais

gabumais, kuriuos jis norėjo ir stengėsi, dalyvaudamas aktyviai visuomeninėje veikloje, įgyvendinti mūsų bendruomenėje. Priklause australų Rotary klubui ir buvo Australijos lietuvių inžinierių draugijos narys, praktikuojantis katalikas, karštas patriotas,

taktiškas, tolerantiškas, sugyvenamo būdo, dosnus lietuviybės reikalams, žmonių mėgiamas.

Melbourno lietuvių bendruomenė turėdama savo tarpe tokio stipraus charakterio asmenį galėjo tik džiaugtis, kuris savo asmens ypatybėmis siekė vieningos bei ištvermingos, bet kartais sunkiai ir pasyviai besilaikančios mūsų bendruomenės. Inž. Algirdas sumaniai vadovavo Melbourne Lietuvių namų klubo pirmininko pareigose net per tris kadencijas, įvykdė didelius remonto darbus ir jo pastangomis buvo pašventinta ir atidaryta mūsų graži ir jauki Jubiliejinė salė.

Algirdas buvo atsidavęs savo šeimai, būdamas pavyzdingas vyras bei tėvas savo vienturtei dukrai Danutei. Tarp tėvo ir dukters buvo labai artimi ryšiai, jis buvo ne tik tėvu, bet ir geru draugu bei patarėju, kas išryškino ateityje Danutės charakterį jos ateities gyvenime.

Minint a.a. Algirdo mirties dešimtmetį, jo žmona Irena su dukra Danute ir Algirdo broliais Stasiu ir Edvardu, gyvenančiais Amerikoje, užprašė gedulingas Mišias, kurios bus atnašaujamos Melbourne šv. Jono bažnyčioje rugpjūčio 16 dieną. **R. Šemetas**

tuvoje šiandien.

Pirmuosius tikrus lietuvius katalikų dvasininkus pradėdame sutikti Lietuvoje ne mažiau, kaip 60-100 metų po krikšto. Lig tol dvasininkai buvo atkeliavę iš Vakarų Europos ir Lenkijos. Silpnai, ar ir visai nemokėdami lietuviškai, krikščionybės skleidime liaudyje jie negalėjo kažin ko padaryti. Reikėjo bent šimtmečio naujoms kartoms išaugti ir pradėti gyvenimą krikščionybės dvasioje. Spėjama, kad 1442-1492 metų laikotarpyje Krokuvos universitete mokėsi 300-400 lietuvių studentų, kurių dalis grįžo į Lietuvą ir čia prisidėjo prie krikščionybės stiprėjimo.

Tais laikais aukštasis mokslas pirmoje eilėje buvo siejamas su religija ir žmonių lavinimu bažnytinei tarnybai, tai ir netenka stebėtis, kad net iki 18 šimtmečio galo lietuvių dvasios žadintojai ir tautos gelbėtojai nuo sulenkėjimo išimtinai buvo lietuviai kunigai ir vienuoliai. Vėliau atsirado ir pasauliečių, bet jie savo veiklos ryškesnius pėdsakus pradėjo palikti tik 18 šimtmečio gale ir 19-to pradžioje.

Vienas iš svarbiausių krikščionybės įnašų į lietuvišką kultūrą, jos vystimąsi ir išlaikymą yra lietuviškojo rašto sukūrimas. Tiesa, tam reikėjo daugiau kaip 100 metų nuo krikšto, bet lietuviams dvasininkams (o jų buvo vis ne per daug) tautiniai sąmo-

nėjant, buvo suprastas savo rašto reikalingumas. Tapo pritaikytas lotyniškas raidynas ienkų rašybos pavyzdžiu. Taip išvengė gotiško ar graikiško raidyno, kurių tinkamumas lietuvių kalbai yra labai abejotinas.

Su krikščionybės priėmimu atsiradė lietuviams aukštojo mokslo galimybės Vakarų Europos universitetuose. Iki to laiko nerandame jokių davinų rodančių lietuvius besimokant užsienyje. Bet dabar lietuviai greitai pasklido po Čekijos, Vokietijos ir Italijos universitetus, iš kurių grįždami parsinešė Vakarų kultūros įtakas. Nors sąjungos su lenkais, ir dalinai naujai priimtosios krikščionybės įtakoje, Lietuva prarado savo diduomenę, kuri per šimtmečius vadovavo mūsų tautiniam ir socialiniam gyvenimui, bet už tai išsiaugino naujus vadovus, atėjusius iš liaudies, kurie išvedė tautą iš tamsos į šviesą, - eventualiai į Nepriklausomą Lietuvą. Krikščionybė davė mūsų tautai visą eilę žymių žmonių, palikusių gilius pėdsakus ne tik tautos, bet ir daugelio asmeniniame gyvenime.

Savo esmėje krikščionybė yra žmogaus gyvenimo būdas. Asmuo, norintis būti pilnutiniu žmogumi - krikščioniu, turi gyventi pagal Kristaus nurodytus ir Bažnyčios surikiuotus principus. Rodosi, kad milijonų milijonai ir stengiasi čia ant žemės taip da-

ryti, bet toli gražu ne visiems tai pilnai pavyksta. Bet atsiranda asmenų, kurie savo krikščionišku gyvenimu iškyla aukščiau už mus visus, palieka gilius pėdsakus žemėje ir po mirties tampa švyturiu ne tik savo aplinkai, bet ir daugeliui tautų.

Šiandieną Lietuvos krikšto sukaktis yra atžymima per šimtmečius negirdėtu tautai įvykiu, arkivyskupo Jurgio Matulaičio iškėlimu į altoriaus garbę, suteikiant mūsų tautai dar vieną užtarėją danguje ir kelrodį čia žemėje. Gyvenusių dar nevieno mūsų atmintyje, tais pačiais rūpesčiais kaip ir mes - jam gyvam esant ir dabar.

Jau daugiau negu trys šimtmečiai mes turime savo šventąjį globėją Kazimierą. Jis, būdamas karaliaus sūnus, gyveno nuo žmonių atskirtą gyvenimą. Jis mums ir liko karališkas, valdoviškas, į kurį gal kartais eilinis žmogus ir nelabai drįsta kreiptis. Kazimieras šventuoju buvo pripažintas laikotarpyje, kada per Lietuvą ėjo protestantizmo banga. Savo užtarimu jis padėjo nugalėti protestantizmą, grąžinti visą tautą prie katalikų tikėjimo. Šv. Kazimieras taip pat buvo didelė pagalba lietuvių kovose su rusais. Taigi, prieš tuos šimtmečius Dievas davė mūsų tautai užtarėją ir gelbėtoją to meto varguose.

(Bus daugiau)

MELBOURNAS

EKUMENINĖS PAMALDOS

Pavergtųjų Tautų Savaitė rugpjūčio 2 d. pradėta Ekumeninėm pamaldom St. Patrick katedroje, kurias suorganizavo kun. Stasys Gaidelis SJ. Dalyvavo sovietų pavergtųjų 14 tautybių: armėnai, čekai, estai, gudai, kroatai, latviai, lenkai, lietuviai, rumunai, slovakai, slovenai, ukrainiečiai, vengrai ir vietnamiečiai.

Kiekviena tautybė savo kalba pateikė laisvės troškimo maldą, lietuviškai skaitė Virginija Bruožytė. Buvo skaitomos Šv. Rašto ištraukos. Pamokslą pasakė Monash universiteto kapelionas kun. L. Foote OP, akademiškai svarstęs krikščionių persekiojimus Romos imperijoje ir šv. Jonas Apokalipsėje aprašė, kaip slibino — piktojo kovą prieš Kristų, taip ir dabar sovietinis režimas siekia sunaikinti religiją, — čia reikalinga šventųjų ištvėrmė ir tikėjimas.

Giesmes giedojo lenkų ir lietuvių chorai. Mūsų parapijos chorui dirigavo Birutė Prašmutaitė ir pagiedojo dvi melodingas giesmes: Nuliūdęs Kristus ir Maldą už Tėvynę. Lietuviškų ornamentų kryžių procesijoje nešė St. Šiuškus, A. Bajoras, J. Keblys ir J. Vencus. Buvo ir Lietuvos trispalvė, LKV Ramovės, Šaulių kuopos ir Moterų D-jos vėliavos. Katedroje buvo virš 1.000 žmonių.

PAVERGTŲ TAUTŲ KONCERTAS

Pamaldoms pasibaigus, netoli nuo katedros Dallas Brooks salėje, vyko Pavergtųjų Tautų koncertas. Didžiulė salė ir balkonas buvo pilnas žmonių. Kiekviena tautybė pasirodė savo menininkais, chorais, tautinių šokių grupėmis, solo dainavimu, pianistais, orkestrais. Mūsų Dainos Sambūris, kuriam dirigavo Danutė Levickienė, asistavo Birutė Prašmutaitė, solo partijas atliko Virginija Bruožytė, Birutė Kymantienė ir Zita Prašmutaitė, padainavo Po aukštus kalnus, senovinę dainą Metaujėla ir Gieda gaideliai.

Tautinių šokių grupė Šokdava, kuriai vadovauja Dalia Antanaitienė, akordeonu grojo Petras Aras, pašoko Lenciūgėlį, berniuko rolę labai vikriai atliko Jonas Jurevičius ir vienos mergaitės pašoko Siaudelę. Viso koncerto programa užtruko virš poros valandų, buvo labai įvairus ir kiekviena tautinė grupė pristatė savo folklorą, šokius, akį vėrė puikus tautiniai rūbai ir atliekamieji dalykai sukėlė klausytojų estetinį pasigėrėjimą, ką išreikšdavo gausiais plojimais. Koncerte trumpą sveikinimo žodį tarė universiteto profesorius Geoffrey Blainey, skelbdamas principus: laisvė visoms tautoms, žmoniškas orumas, vertybė visiems žmonėms ir šis sėkmingas įvykis tebūna meilės pareiškimas Australijai ir įsipareigojimas pasišvesti visų žmonių laisvei.

PD

"TĖVIŠKĖS AIDŲ" SKAITYTOJAI!

Maloniai prašome visų apsimokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakvitavimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$ 1. Nepamirškime ir savo dalį "Tėviškės Aidams" įrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

ALK Federacijos Valdyba

ADELAIDE

Šv. Kazimiero liet. parapijos parapijiečių ir lietuvių Caritas Inc.

narių METINIS SUSIRINKIMAS

Kitų kolonijų lietuvių misijose (paprastai vadinamose parapijomis) parapijiečiai yra visi, kurie dalyvauja lietuviškose pamaldose, prisideda prie kunigų išlaikymo ir moraliai bei materialiai remia parapijinę veiklą. Adelaidėje šis dalykas yra komplikotesnis. Turint savo bažnyčią ir arkivyskupijoje pripažintą tautinę liet. kat. parapiją, bei jos nekilnojamą turą (Lietuvių katalikų centro rūmus ir vasarvietę "Baltiją"), parapijoje reikia turėti tą turą administruojančią organizaciją, kuri būtų registruota kaip turto savininkė valdžios įstaigoje. Tokią organizaciją sudaro Lietuvių Caritas Inc. nariai, kuriais gali būti visi parapijiečiai, pareiškę raštu norą jais būti ir kasmet sumoka \$ 2 nario mokesčių. Tik nariai turi teisę rinkti ir būti renkama į Lietuvių Caritas Inc. tarybą, kuri kartu eina ir Parapijos tarybos pareigas.

Šis parapijiečių organizacinis dvilypumas seniau buvo sukėlęs natūralių ir dirbtinių neaiškumų, bet liepos 26 d. įvykusiame susirinkime parapijiečiai ne Caritas nariai pilnai suprato savo teisę pasisakyti visais parapiją liečiančiais reikalais, vertinti Tarybos nuveiktus darbus, pareikšti jai savo patarimus bei sumanymus, Tarybos rinkimą paliekant parapijiečiams Caritas nariams.

Susirinkimą trumpu žodžiu atidavęs Tarybos vicepirm. V. Baltutis, pakvietęs sukalbėti maldą kleboną kun. J. Petraitį MIC, prezidiuman pakvietė pirmininkauti Pr. Pusdešrį, sekretoriauti S. Vasiliauskiene. Mandatų komisijon buvo išrinkti: T. Gasiūnienė, Jn. Rupinskas ir A. Zamoiskis. Praėjusių metų visuotinio susirinkimo protokolą skaitė jį rašiusi R. Kubilienė. Jis priimtas be pataisymų.

Klebonas kun. J. Petraitis savo pranešime pasidžiaugė parapijon grįžusia ramybe, prisiminė organizuotus parapijiečių dalyvavimus lankantis popiežiui Adelaidėje ir ALK Federacijos suvažiavime Sydnejuje, palietė Lietuvos krikšto jau įvykusią minėjimo pirmąją dalį ir savo ta tema tariamą žodį kiekvieną mėnesį lietuviškoje radijo valandoje. Jo pateikta parapijos statistika nebuvo linksma: metų laikotarpyje įvyko 2 vestuvės, 9 krikštai ir 21 laidotuvės. Dar 4 laidotuvės buvo ne iš mūsų šv. Kazimiero bažnyčios. Už mirusius pasimelsta.

Plačiausią pranešimą apie Tarybos veiklą ir jos renginius padarė vicepirm. V. Baltutis. Jis šiltais žodžiais padėkojo organizacijoms ir asmenims, dirbantiems mūsų lietuviškoje parapijoje. Pranešimą baigė raginiu išlikti religingais ir tautiškais bei palaikyti savyje optimizmą, kad jaunoji karta perims mūsų darbus ir rūpesčius.

Tarybos išdininkas V. Vencius supažindino su parapijos - Caritas finansiniu stoviu, kuris nėra blogas. Nors praėjusių metų išlaidos viršijo pajamas, bet ankstyvesnių palikimų procentai padėjo išlyginti balansą. Liet. kat. centro ūkvedys J. Miliauskas nušvietė centre įvykdytus remontus ir atliktus kitus darbus. Baro vedėjas A. Krivickas pateikė baro apyvartos statistiką ir finansiniais metais gautą pelną, kuris siekia \$ 3.000. R. Jablonskio paskaitytu Revizijos komisijos aktu buvo užgirtos ir užtvirtintos išdininko ir baro vedėjo pateiktos finansinės apyskaitos. Visi Tarybos narių pranešimai be didesnių diskusijų susirinkimo buvo priimti plojimu.

Pr.P.

(Bus daugiau)

PERTHAS

Dariaus ir Girėno minėjimą suruošė LKV Sąjungos Ramovė liepos 12 d. bažnyčioje ir po pietų Lietuvių namuose. Minėjimą pravedė Ramovės pirm. B. Steckis. Sugiedojo Tautos himną, kalbėjo V. Skrolys, B. Steckis, P. Čekauskas, kviestas svečias Mr. E. Hardy, Transatlantinių didvyrių testamentą lietuviškai skaitė E. Stankevičius. Bendruomenės pirmininko pareigas laikinai einanti žodį tarė E. Petrukėnienė. Buvo suruošta ir loterija.

Pavergtųjų Tautų tarybos suruoštos Ekumeninės pamaldose St. Mary's katedroje ir vainikų padėjime prie Zuvusių karių paminklo dalyvavo ir lietuviai.

Mačio ir Marijos Gelažių sūnus Gintas staiga mirė liepos mėn. ir palaidotas Karrakatta kapinėse.

Zinutės

Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas

Geelongo apylinkės lietuviai parėmė kongreso ruošą paaukodami \$ 105 J. Sedliorius, \$ 40 S. Karpalavičienė, \$ 30 A. Jančiauskienė, po \$ 20 V. Aukštėjus, B. Starinskienė, po \$ 10 J. Gailius, p. Lipšienė, V. Mačiulis, K. Starinskas,

\$ 9 V. Čerakavičius, po \$ 5 M. Andrikonienė, F. Andrikonis, B. Jankienė, E. Meizienė, R. Skerienė, Skrupskienė, C. Vaičekauskienė, A. Obeliūnas, Petras, O. Schrederris, S. Valaitis, NN, \$ 2 A. Volodkienė.

A. Grigonis iš Moe kongresui paaukojo \$ 200, J. Balbata \$ 100. Sveikiname naujus kongreso Garbės rėmėjus ir nuoširdžiai visiems dėkojame už paramą.

VI PLJK Org. komitetas

JAUNIMO KONGRESO BALIUS

Rugpjūčio 22 d. Melbourne Lietuvių namų Jubiliejinėje salėje įvyks VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizacinio komiteto ruošiamas Kaukių balius. Svečius sutiks ir į salę per gelėmis išpuoštą Lietuvių namų įėjimą ir koridorių palydės muzikantai. Ten atėję svečiai bus pavaišinti šampanu ir palydėti prie savo stalų žaviųjų Melbourne lietuvių.

Svedišką stalą paruoš kongreso finansų komisijos narių H. Statkuvienės ir E. Mackevičienės vadovaujamos Melbourne katalikų

moterų draugijos narės.

Baliaus dalyvius linksmins smagus šokių orkestras, jaunimas išpildys naują, įdomią ir linksmą programą-atėikite, nenuobodžiaukite!

Veido kaukes atsineškite patys, neturintiems - baliaus vyriausias vadovas, VI PLJ Kongreso parengimų komisijos pirmininkas Petras Kružas parūpins kaukes vietoje. Balius prasidės 7 val. Bilietus galima įsigyti pas p. Rubienę, skambinant tel. 560 8783.

VISI Į KAUKIŲ BALIŲ

Rugpjūčio 22 d. Melbourne Lietuvių namų Jubiliejinėje salėje VI PLJK Organizacinis komitetas ruošia Grandiozinį

KAUKIŲ BALIŲ

Apsirengimas pagal jūsų pasirinkimą. Jei patys sau nepatinkate, atėikite su kaukėmis, jei kitiem nepatinkate, kaukes gausite prie įėjimo!

Geras šokių orkestras, puikus svediškas stalas ir jaunimo išpildoma nauja programa užtikrins linksmą ir įdomų vakarą.

Įsigykite bilietus skambindami P. Rubienei, tel. 560 8783

Vakaro pradžia 7 val.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Iš Arkivyskupijos praneša, kad Marijos į Dangujėm šventė rugpjūčio 15 d. Australijoje šiemet nėra privaloma, kai šventė pasitaikė šeštadienį.

Tėviškės Aidams aukoję: \$ 50 Petras Mažylis, po \$ 20 Tėviškės Aidų Kvieslys ir Edvardas Stundzenas, \$ 10 Vytautas Gabrielaitis, \$ 25 kunigas Stasys Gaidelis SJ, \$ 5 Bronius Jurgelionis, o Religijai Šalpai \$ 50 Ona Giedraitienė. Ačiū jiems visiems.

Aleksandros Jurgelionienės mirties 23-čiose metinėse VIII. 24 šv. Mišias užprašė jos vyras Bronius Jurgelionis su dukrom - Raimonda ir Birute.

Genovaitė Lazutkienė, 80 m. amžiaus, mirė namuose rugpjūčio 5 d. Rožančius Tobin koplyčioje North Melbourne kalbėtas VIII. 9, sekančią dieną toje koplyčioje po maldų palydėta į Fawcner kapines, o abu kunigai aukoję už jos vėlę šv. Mišias, kurias užprašė Birutė Prašmutaitė. Dar šv. Mišioms aukoję Pranas Lazutka, E. J. Balčiūnai, Z. A. Barilai, Halina Baškienė, O. J. Bratiškai, E. V. Čižauskai, Regina Culkin, I. Jokušauskienė, L. E. Martusevičiai, M. Medeišienė, V. A. Sakalauskai, M. J. Vaitkai, M. J. Venckai, V. J. Zitkevičiai, A. S. Obeliūnai.

Geelonge lietuviškos pamaldos St. John bažnyčioje rugpjūčio 16 d., sekmadienį, 9.30 val.

Iš Parapijos metinės apyskaitos

Bažnyčioje Mišių metu daromos dvi renkliavos: pirmoji rinkliava skiriama mūsų kunigams, o antroji - parapijos reikalams. Abi rinkliavos yra panašios, gal pirmoji koku doleriu didesnė.

Antroje rinkliavoje per praėjusius finansinius metus surinkta \$ 6.397. Vokeliais, kurie išsiuntinėjami prieš Kalėdas, parapijai surinkta \$ 6.029. Viso parapijos pajamų, kaip matote, apie \$ 12.000. Parapijos išlaidų turėta \$ 11.420. Kaip matote, tik tik išsiverčiama.

Parapijos išlaidos yra šios: bažnyčios ir mokyklos nuoma \$ 2.000, parapijos namo mokesčiai, draudimas, elektra, gasas, telefonas. Šiais finansiniais metais bažnyčios nuomos jau turėsime mokėti \$ 3.000. Žmonių bažnyčioje mažėja, nes daug mirusių (Melbourne mirusių 588). Rinkliavos taip pat mažėja, o mokesčiai didėja.

Dėkoju visiems, kurie palaikote lietuvišką parapiją ir savo dalyvavimu ir savo auka. Dėkingas esu Parapijos Tarybai - Juozui Jurgelaičiui, Leonui Padgurskiui, Antanui Jankevičiui, Juozui Kebliui ir kitiems, kurie savo paslauga prisideda prie parapijos reikalų. Ypačingai dėkoju Parapijos chorui, kuris niekad nepavargsta ir gražia giesme puošia mūsų maldą. Nuširdi padėka šio choro vadovui P. Morkūnui, mūsų vargonininkei Z. Prašmutaitei ir B. Prašmutaitei, kuri kartais pavaduoja choro vadovą. Ačiū Parapijos Kiosko vadovui Feliksui Sodaičiui, kuris ištikimai tvarko knygas.

Jūsų prel. Pr. Vaseris

SYDNEJUS

Sutvirtinimo Sakramentas

Su J. E. vysk. P. Baltakiu pavyko susitarti, kad atvykęs į Sydney prieš Jaunimo kongresą - gruodžio 19 d., šeštadienį, 3-6 val. p.p. galės suteikti Sutvirtinimo Sakramentą lietuviams jaunuoliams ar vaikučiams St. Joachim's bažn. Lidcombe. Tad maloniai prašau tėvelius kuo skubiausiai užregistruoti kandidatus pas mane ar kun. P. Martūzą - ypač paskubėkite toliau gyvenantieji! Registracija baigsis lapkričio 1 d. ir tuoju prasidės pasiruošimas konfirmacijai pamokomis ir knygutėmis.

Tai džiaugsminga žinia, tik darykime nuoširdžias pastangas ta proga pasinaudoti. Gali ir vaikučiai nuo 7 m. amžiaus. Platesnė informacija bus suteikiama vėliau. Skambinti 560 8989 arba 527 3889.

Prel. P. Butkus

A. A. SILVESTRAS BALČIŪNAS

Rugpjūčio 8 d. Amerikoje mirė Silvestras Balčiūnas. Silvestras teisininkas ir Lietuvoje vertėsi advokatūra. Išeivijoje įsikūrė Australijoje, Melbourne. Čia jis buvo aktyvus visuomenininkas, buvo Melbourne lietuvių bendruomenės pirmininku, vėliau dirbo ALK Federacijoje ir 1957 m. buvo tos Federacijos pirm. 1958 m. jis emigravo į Ameriką, kur jo broliai gyveno. Po kurio laiko vėl grįžo į Australiją. Čia gavo žinią, kad Lietuvoje mirė jo žmona Kristina. Taip jis čia vėl vedė ir gyveno Melbourne. Mėgo žvejoti ir pensininko dienas leido žvejų kompanijoje. Kartą jis buvo suparalyzuotas, buvo nutrūkusi kalba, bet netrukus atsigavo. Už poros metų paralyžius vėl išliko. Šį kartą stipriau. Po to mažai tepasitaisė. Tuo metu mirė ir antroji jo žmona. Silvestro brolis prelatas Balčiūnas atvyko ir 1984 m. gegužės 11 d. išsivežė Silvestrą į Ameriką. Čia jis buvo patalpintas lietuvių prieglaudoje prie Putnam. Čia Silvestras nė kiek nepagerėjo. Galiausiai pasireiškęs plaučių uždegimas jį ir įveikė.

MELBOURNAS

Melb. Klubo valdyba praneša nariams, kad Klubas neruoš balius šiais metais, kuris įprastinai vyksta rugsėjo mėnesį, bet ragina narius eiti į balių, ruošiamą Jaunimo Kongreso.

Gediminas Statkus
MLK Sekretorius

Parduodamos pūkinės kaldros Melbourne, telef. 366 1883.

MELBOURNAS

KATALIKIŲ MOTERŲ D-JOS ŠVENTĖ

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugija švenčia savo Metinės šeštadienį, rugpjūčio 15 d. Lietuvių namuose: 3 val. šv. Mišios Lietuvos Kankinių koplyčioje, po to vakariene Jubiliejine salėje.

Narės kviečiamos vakarienei iš anksto užsirašyti pas Haliną Statkuvienę, tel. 819 1434 arba Vidą Vaitiekūniene, tel. 379 2325.

Draugijos Valdyba

DĖMESIO PENSININKAMS!

Susirgus V. Sidabrai, visais išvykos reikalais kelionei į Mildurą perėmė rūpintis Alisa Baltrukonienė. Dar yra laisvų vietų autobuse. Paskubėkite užsirašyti. Gali dalyvauti ir ne pensininkai. Išvyka tęsis 3 dienas: rugpjūčio 26, 27 ir 28-tą. Kelionė liuksusiniu autobusu. Dvi naktis nakvojame puikiam motelyje "Four Season" su pusryčiais \$ 95. Plauksime ir Murray upe laivu. Galėsite išmėginti savo laimę naujuose klubuose.

Užsirašyti pas Alisą Baltrukonienę, įmokant \$ 20 depozito. Skambinti telef. 233 4292.

DAINOS SAMBŪRIO VAKARONĖ

Vakaronė praėjo smagioje nuotaikoje. Nuskambėjo dainos, išsiskirstė sveteliai, kurie nepabijojo Melbourne žiemos šalčio ir gausiai susirinko pavakaroti. Džiaugėmės, kad dainos mylėtojai mus prisimena ir visokeriopai remia.

Loterijos fantus aukoję: p. Aukštuolienė, p. Brasas, p. Brovedani, J. Kvietelaitis, p. Lazauskienė, p. Pažereckas, S. Ribačiauskienė, F. Ročius, p. Saitis, N. Zemaitienė ir M. Žiogienė.

Muzikos reikalais rūpinosi Algis Karazija ir P. Aras. Choristės dirbo virtuvėje, prikepė skanių pyragų ir visus sočiai pavaišino. Tačiau kaip malonu, kad ponios Brovedani, Jurgelaitienė ir Kvietelaitienė, nors nedalyvauja chore, bet dirbo išsijuosusios, sumaniai šeimininkei Monikai Sodaitienei "diriguojant" virtuvėje.

Ypatingas ačiū p. Miliauskui už išgelbėjimą transporto padėties, kai šeimininkei mašina sustreikavo!

P.p. Mičiuliai negalėdami dalyvauti vakaronėje atsiuntė \$ 20 auką. Nuoširdus ačiū visiems mūsų prieteliams.

M.D.S. V-ba

A. A. GENEI LAZUTKIENEI

mirus, jos vyrui Pranui, dukroms: vyr. skautininkei Danai Čižauskienei, paskautininkei Audronei Kovalskienei su šeimomis ir anūkams: paskautininkei Loretai, vyr. sk. kand. Ritai ir skautui Arūnui bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Melbourno Skautininkų Ramovė

A. A. GENEI LAZUTKIENEI

mirus, giliai užjaučiame dukrą, mūsų mielą choristę Danutę Čižauskiene, jos šeimą, visus artimuosius ir drauge liūdime.

Melbourno Dainos Sambūris

A. A. GENEI LAZUTKIENEI

amžinybėn iškeliavus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo vyrui Pranui, dukroms Danutei, Audronei ir jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

V. B. Adomavičiai	R. G. Krepcik
A. V. Balnioniai	A. S. Muceniekai
Peč. D. Baltučiai	N. D. Ramanauskai
Pov. D. Baltučiai	V. R. Mulokai
R. A. Baikauskai	J. M. Vaitkai
B. Gaidelienė	R. Žvinakis
E. Klejus	P. R. Steel
E. K. Rubai	

A. A. IZOLINAI TAMULEVIČIENEI

mirus, giliai užjaučiu sielvarte likusį vyrą Stasį, sūnų Šarūną su šeima ir drauge liūdžiu.

Vytautas Vosylius

PADĖKA

Dėkoju visiems, kurie dalyvavo mano patėvio Leopoldo Čeko laidotuvėse. Specialiai dėkoju šauliams ir ponams Smalioriams už jų pagalbą. Nuoširdus ačiū visiems.

Algis Vaitkūnas ir šeima

SYDNEY

KRIKŠČIONYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos 600 metų krikščionybės minėjimas Sydnėje įvyks rugsėjo 6 d. Anksčiau gautas raštiškas sutikimas iš arkiv. Edvard Clancy, kad jis atvyks į Lidcombe ir aukos iškilmingas Mišias šio minėjimo dieną. Arkivyskupas rašo vėl ir atsiprašo, kad turi išvykti į vyskupų konferenciją Vanuatu. Jo vieton įgaliojo minėjime dalyvauti vyskupą Robinson. Minėjimo komitetas paskutiniame posėdyje liepos 26 d. aptarė minėjimo detales. Po pamaldų Lidcombe parapijos salėje bus užkandžiai ir susipažinimas su vyskupu. Vyskupas Robinson po to išvyksta į kitą parapiją konfirmacijai ir Akademijoje dalyvauti negalės. Akademija bus 3 val. p.p. Lietuvių klube. Čia bus paskaita angliškai Dr. R. Zakarevičiaus ir plati meninė programa, kuri bus paskelbta vėliau. Ruoškimės rimtai šiam istoriniam įvykiui išnaudodami visas progas. Tai yra mūsų visų šventė, o ne tik komiteto. Neatsakykite, jeigu komitetas prašys pagalbos.

Antanas Kramilius
Spaudos informacija

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtų Tautų Savaitė Sydnėje pradėta pamaldomis liepos 19 d. St. Andrew's anglikonų katedroje. Šiais metais buvo pakviestas giedoti Dainos choras. Pasirodžius procesijai su įvairių tautybių vėliavomis, Dainos choras, diriguojant Birutei Aleknaitei, ją pasitiko su J. Naujalo giesme Malda už Tėvynę. Prie didžiųjų katedros vargonų mūsų jaunasis vargonininkas Justinas Ankus. Procesija baigėsi prie didžiojo altoriaus, kur buvo sustatyta Pavergtų tautų ir kitos tautinės vėliavos. Katedros dekanas Lance Shilton, didelis Pavergtų tautų draugas ir užtarėjas, įžangine kalba pasveikino Pavergtų tautų atstovus ir pristatė Dainos chorą beveik pilnai katedrai savo parapijiečių. Lekciją Pavergtų tautų vardu skaitė Mr. Jim Ca-

meron, buvęs parlamento narys. Pernai po sunkaus širdies priepuolio Jim Cameron gavo naują širdį ir šiuo laiku gerai jaučiasi, ir planuoja grįžti į parlamentą.

Pamaldų metu Dainos choras dar pagiedojo Veni Jėzu, Nuliūdo kapai ir Apsaugok Aukščiausias. Giesmės puikiai skambėjo ir didžiulė minia katedroje pirmą kartą susipažino su lietuvių giesmėmis ir grožėjosi gražiais lietuviškais tautiniais rūbais.

Pamokslu dekanas Lance Shilton paaiškino australų publikai iš kur atsirado Pavergtos tautos. Tai atsitiko kai Yaltoje susitikę: Ruzveltas, Stalinas ir Čiorčilis parduė rytų Europą kraugeriu Staliniui, kuris jau anksčiau buvo išžudęs virš šešių milijonų ukrainiečių. Dekanas toliau sakė, kad dauguma australų nesupranta ką reiškia būti politiniu kaliniu savame krašte. Visa tai gerai žino žmonės iš pavergtų tautų dalyvaujant šiose pamaldose šiandieną. Ragingo australus būti apdairiems, kad panaši tragedija neatsitiktų Australijoje.

Pavergtos tautos atsirado tik dėl to, kad pasaulio lyderių tarpe neatsirado drąsaus politikos, kuris būtų pasiryžęs užkirsti kelią tironui Stalinui. Kaip pavyzdį davė šį palyginimą. Antrajame kare vokiečiams okupavus Daniją ir užėmus karaliaus rūmus, vokiečiai virš rūmų iškėlė nacių vėliavą. Danijos karalius pareikalavo, kad vėliava iki dvyliktos valandos būtų nuimta, nes svetimos vėliavos buvimas virš karališkų rūmų prasižengia su Danijos konstitucija. Vokietis karininkas mažai kreipė dėmesio į Danijos karaliaus protestą. Liko 5 minutės iki 12 valandos. Karalius vėl pareikalavo, kad nacių vėliava būtų nuimta. O kas atsitiks, jeigu ta vėliava nebus nuimta, klausia vokiečių karininkas? Karalius tada pasakė, kad jis pasiūš kareivį nuimti vėliavą. Vokiečių karininkas pasakė, kad šis kareivis bus nušautas. Karalius atsakė, kad tas kareivis bus jis pats. Nacių vėliava už kelis

minučių buvo nuimta.

Po pamaldų anglikonų katedros personalas pavaišino svečius ir savuosius karšta arbata. Visos pamaldos buvo užrašytos ant garsinių ir vaizdinių juostų. Garso ir video VHS kasetės galima užsisakyti katedros raštineje. Kaina \$ 4 ir \$ 20.

Po arbatėlės buvo eiseną į Martin Plaza, kur prie Nežinomo kareivio kapo buvo padėtas Pavergtų tautų vainikas. Trumpą žodį čia vėl tarė Jim Cameron. Džiugu buvo matyti gan didelį skaičių lietuvių. Šiuo būdu neabejotinai buvo atsiektas daug daugiau negu koks nors parėkavimas gatvėje ar prie Sovietų konsulato. Kai pernai buvo tik pusė katedros, šiemet ji pilnutėlė. Kai katalikai daugiausia kenčia po komunistine spauda, Sydnėjaus katalikų katedroje daryti žygiai panašioms pamaldoms buvo bevaisiai.

Liepos 23 d. buvo planuota turėti informacijos stalus Sydnėjaus miesto aikštėje, tačiau atėjus lietuviui, turėjo būti atšaukta. Dėl lietaus planuotas Pavergtų tautų sunkvežimis po Sydnėjaus gatves taip pat buvo atšauktas.

Liepos 26 d. Pavergtų tautų savaitė buvo užbaigta Ukrainiečių salėje, kur įdomią paskaitą skaitė vietnamietis žurnalistas Timothy Trinh. Žemėlapiu ir satelitinėmis nuotraukomis pagalba jis įrodė, kad Sovietų karinės bazės egzistuoja ir iš viso pasaulio yra iškeldinti vietiniai gyventojai. Rusų ambasadorius Australijoje per televiziją pareiškė, kad Vietname jokių karinių bazių rusai neturi. Mr. Trinh klausė, kam Sovietams buvo reikalingas toks neturtingas kraštas, kaip Vietnamas. Pirma, tai kad Sovietai nori apsupti Kiniją. Dėl to rusų įsakymu komunistinis Vietnamas užėmė Kambodiją. Mr. Trinh mano, kad Vietnamas Sovietams yra reikalingas kaip strateginis punktas tolimesniems Sovietų tikslams Rytų Azijoje. Mažėjant naftos šaltiniams, Mr. Trinh mano, kad rusai labai rimtai žiūri į Australiją ir jos žemės turtus.

Po paskaitos buvo parodytas ukrainiečių pastangomis pagamintas filmas Harvest of Despair. Tai filmas iš Ukrainos badmečio 1930-1934 metais, kur 7 milijonai ukrainiečių išmirė badu. Šis filmas buvo pagamintas Kanadoje. ABC ją nupirko ir padėjo į sandėlį. Tik po didelio spaudimo šį filmą ABC parodė vieną kartą. Mat nėra madoje rodyti komunistų nusikaltimus.

Kitas reikalas su nacių "nusikaltėliais". Šiems filmams netrūks ta nei laiko nei pinigų. Kartais klausantis ABC sunku susigaudyti ar čia yra Maskvos, ar Australijos radijas. Jeigu pavergtų tautų žmonės nuleis rankas, Australija gali palengva iš vidaus atsidurti sovietų įtakoje ir kur tada bėgsime?

Antanas Kramilius

KREPŠINIS

Rugpjūčio mėnesio pabaigoje į Australiją atvyksta Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinė, kurios sudėtyje matysime tris Kauno Žalgirio geriausius žaidėjus: Valdemarą Chomičių, Rimą Kurtinaitį ir Stasį Marčiulionį. Apgailėtina, kad neatvyksta Žalgirio komandos pagrindinė ašis - Arvydas Sabonis, kuris šiuo metu yra skaitomas vienas iš geriausių vidurio puolėjų pasaulyje, bet trūkus kojos Achilo sausgyslei, Arvydas dabar gydomi Kaune.

Sov. Sąjungos rinktinė Australijoje žais šešias rungtynes prieš Australijos krepšinio rinktinę sekančia tvarka:

Rugpjūčio 16 dieną - Perth.
Rugpjūčio 18 dieną - Adelaidėje.
Rugpjūčio 19 dieną - Canberroje.
Rugpjūčio 21 dieną - Brisbanėje.
Rugpjūčio 22 dieną - Sydnėje.
Rugpjūčio 23 dieną - Melbourne.

Melbourne rungtynės vyks Entertainment Centre (buv. Olimpijoniame plaukimo stadijone prie Yarra upės). Rungtynių pradžia 1.30 val. p.p.

Mums Australijos lietuviams tai vienintelė proga pamatyti Žalgirio geriausius krepšininkus, kurie jau eilę metų žaidžia pagrindiniame Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinės sąstata, kuri, kartu su kitais Sov. Sąjungos geriausiais krepšininkais, jau kelis kartus yra išsikovojo pasaulio krepšinio čempionų vardą. L.B.

o o o

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELĖS

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmd. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

TĖVIŠKĖS AIDŲ LOTERIJA

GALIMA LAIMĖTI:

1. Spalvota TV 34 cm. GOLDSTAR, naujas G.Z. Mackevičių dovana.
2. Stereo 'Cassette Recorder' SANYO, 4 garsiakalbiai - LKM Dr-jos ir V. Koženiausienės dovana
3. V. Jeršovo medžio drožinys - žvakidė.
4. V. Miliausko medžio drožinys - kryžius
5. F. Alf. Ročių medžio inkrustacija, paveikslas.
6. Irenos Jokubauskienės paveikslas, aliej.
7. Elektrinis sieninis laikrodis - A. Volkienės dovana.
8. Radijo ir laikrodis.
9. Setas 12-kai žmonių - peilių, šakučių, šaukštų, specialaus nerūdijamo metalo, gražioje dėžėje - dovana S. Ribačiauskienės. (Bilietė šis laimikis dar neįrašytas).

Bilietus platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos įgaliotiniai.

Bilietai po \$ 1, visa knygutė 10 bilietų \$ 10.

Loterijos traukimas bus 1987. 9. 6 - Tautos šventės minėjimo dieną Liet. Namuose Melbourne pietų metu.

Bandykime laimėti — PAREMKIME SAVO SPAUDĄ!

ALK Federacijos Valdyba

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA TALKA

Talka už terminuotus indėlius dabar moka:

14% nuo \$100 iki \$50,000

(15% virš \$50,000)

Už einamąsias sąskaitas mokama 10%.

Talka veikia Lietuvių namuose:-

ADELAIDE

Sekmdieniais
1 - 3 val. p.p.
Tel 42 7377

MELBOURNE

Sekmdieniais
10 ryto - 2 p.p.
Sekmdieniais
1 - 3 p.p.
Tel 326 4957

SYDNEY

Sekmdieniais
2 - 4 val. p.p.
Tel 709 8662